

ПОЛИЦИЈСКИ ГЛАСНИК

СЛУЖБЕНИ ЛИСТ МИНИСТАРСТВА УНУТРАШЊИХ ДЕЛА

„ПОЛИЦИЈСКИ ГЛАСНИК“ излази једанпут, а према потреби и више пута недељно. Претплата се полаже у напред, и то најмање за пола године код свију полицијских власти и износи: 20 динара на годину за државна и општинска надлежства, а за све друге претплатнике у опште 12 динара годишње. За иностранство: годишње 24, полугодишње 12 динара у злату. Поједини бројеви „Полицијског Гласника“ не продају се. Рукописи се не враћају

СЛУЖБЕНИ ДЕО

Указом Његовога Величанства Краља Петра I., на предлог Министра унутрашњих дела, одликовани су:

Орденом Белог Орла ПЕТИМ РЕДОМ:

Бранимир Ј. Рајић, начелник округа пожаревачког, и

Ђурица Ц Ђорђевић, начелник округа ваљевског.

Из канцеларије Министарства унутрашњих дела, 29. јуна 1906. г. у Београду.

Његово Величанство Краљ Петар I. благоволео је, на предлог Министра унутрашњих дела, поставити:

за начелника друге класе округа крагујевачког Ђорђа Пенатовића, начелника треће класе истог округа.

За чланове друге класе Управе вароши Београда:

Милана Пенића, вршиоца дужности члана исте управе, у рангу средњег начелника треће класе;

Владимира Ст. Максимовића, начелника треће класе среза пожаревачког;

Димитрија Михаиловића, вршиоца дужности члана исте управе, у рангу средњег начелника треће класе;

за начелника друге класе среза моравског Крсту Радовановића, начелника треће класе истог среза;

за начелника друге класе среза таковог Тодора Стошића, начелника треће класе истог среза;

за начелника друге класе среза јабланичког Светислава Мишића, начелника треће класе истог среза;

за начелника друге класе среза лепачког Сретена Јовановића, начелника треће класе истог среза;

за начелника друге класе среза грочанског Милорада Пешића, начелника треће класе истог среза;

за секретара друге класе начелства округа пожаревачког Љубомира Илића, секретара прве класе по старом закону истог начелства.

Из канцеларије Министарства унутрашњих дела, 27. јуна 1906. г. у Београду.

Његово Величанство Краљ Петар I. благоволео је, на предлог Министра унутрашњих дела, поставити:

за лекара среза сврљишког, округа нишког, д-р Милана Вукићевића, санитетског поручника у оставци.

Из канцеларије Министарства унутрашњих дела, 29. јуна 1906. г. у Београду.

Указом Његовога Величанства Краља Петра I., на предлог Министра унутрашњих дела, решено је:

да се Д-р Станоју Милivoјевићу, лекару среза деспотовачког уважи оставка, коју је поднео на државну службу.

Из канцеларије Министарства унутрашњих дела, 27. јуна 1906. г. у Београду.

Његово Величанство Краљ Петар I. благоволео је, на предлог Министра унутрашњих дела, поставити:

за инспектора треће класе Министарства унутрашњих дела Драгутина Тодорића, окружног начелника исте класе у пензији; и

за благајника Министарства унутрашњих дела, са платом од 4041-60 динара на годину, Николу Митровића, члана прве класе управе вароши Београда.

Из канцеларије Министарства унутрашњих дела, 30. јуна 1906. г. у Београду.

СТРУЧНИ ДЕО

НАРОЧИТА КВАЛИФИКАЦИЈА ПРАВНИШТВА у државној служби

а с обзиром на начелну подвојеност административне и судске власти.

(НАСТАВАК)

Међутим, ми баш од тога јако патимо. Цео наш јавни живот поглавито од тога и пати, јер се свуда унело сваштарство и површност, а нарочито на позицијама правничког фаха, важнијег ранга. Осмотримо ма и летимичним погледом истакнуте позиције и правосуђа и администрације. Немамо ли тако честих примера убедљиве доказне вредности, да се на упражњење позиције иницијаторског положаја по превасходству постављају људи често без факултетске квалификације у опште, па чак и на позиције, на којима се нарочито истиче потреба савремених реформних планова ширег значаја, реформних планова, који категорички захтевају добро познавање административног права као прву претпоставку за успех ствари. Да ти примери нису и сувише свежи, ми би нарочито означили њихову садржину, те да се на конкретнији начин, али и непобитно, открије сва морална и политичка празнина државно-правних мисли нашега доба. Али ми то нећемо да чинимо, јер је запостављање начела у државној служби, а на тој основи и њено компромитовање, не само одвећ честа појава, него управо систем, против кога се више и не бунимо. Није ли, у нас, постало правило да се и најважнија установа административно-политичке природе, која се чак по свом законском устројству треба да јавља и као неки саветодавни орган законодавног тела, и који уз то има веома разнолике а необично важне задаће у примени готово свију најважнијих политичких закона, па уз то преставља и најважнију инстанцу за све административне спорове, другим речима, није ли у нас

Државни Савет као устнова, конгломерат људи, који су по правилу не само без праве спреме, кад је реч о познавању чак и основних принципа јавнога права, него који по правилу чак и нису правници. Није ли та, по својој административно-политичкој надлежности, супремативна установа, доведена до формалног уточишта политичких и партијских мучника и ветерана, и не бирају ли се и не постављају, не по најодличнијој спреми, а у првом реду правничкој спреми, него по јачини политичко-партијске квалификације, која треба да обезбеди појединим људима „одличне“ плате. Већ и сам тај једини факат, што је Државни Савет највећа инстанца за административне спорове, чак и кад не би имао никаквих других важнијих задаћа, био би довољан разлог за сваког, који ма и површно познаје начелну важност и природу административне јурисдикције, да се зграње од чуда кад погледа, да је у нас наопачка практика у избору људи за положаје саветничке добила формално обележје једне аномалије и да она у свој потпуности доказује, да у нас нити се хоће да зна за принципе јавнога права, нити је у опште стало до тога, да се они решектују бар толико, колико најобичније појимање државних интереса захтева. И одавно и данас, компетенца ове установе у толико је пространија, у колико је систем наше организације са гледишта јавнога права лошији, као да се намерно хоће да констатује, да у нас та установа не треба ни да се стави у положај, који би је учинио подобним за практику тако важне и тако простране надлежности, која јој припада. Међутим, у нарочитим делима најсавременије литературе о политици као систему, или о државном и административном праву као науци, говори се о добро организованој административној јурисдикцији, као о неодступном услову за појам једне савремене правне државе. Баш уставне државе, без јаке, добро организоване административне јурисдикције, у толико мање могу имати обележје праве уставне, а нарочито парламентарне практике, у колико им више не достаје савременог административног правосуђа. А кад је реч о таквом правосуђу, никоме не би ни пало на памет, да у услове за судију у тој врсти правосуђа допушта и приступ друкчијег фаха, сем строго правничког, и то правничког фаха оне врсте, која се категорички и у првом реду одликује познавањем јавног, а нарочито административног права и у његовој теоријској и практичној страни. А колико ли то тек треба да вреди у нас, где, на жалост, још не постоји једна формално организована административна јурисдикција, али где се ипак и онаква, каква је, своди на Државни Савет, као на своје главно тежиште и главну санкцију. Какав је — такав је, он ипак решава све административне спорове као највећа инстанца. На питањамо се: има ли он те особине, које се неодступно и по теорији и пракци везују за овакву установу. Јесу ли одиста тамо искључиво правници, а нарочито правници проносниране вредности у административном фаху, или тамо у опште скоро

и нема правника; а ако их има, то с каквом и коликом вредношћу по ауторитету, коју им даје познавање јавног, а нарочито административног права. Ово питање у толико је оправданије, што је у нас Државни Савет не само највећа инстанца у административној јурисдикцији овако жалосној и неуређеној, каква је у нас, него што он практикује и толико много других послова из домена јавног права, да се чак човек мора чудити могућности за колико-толико исправни ток послова. И за сву ту област, строго јавног права, узимају се људи, по правилу без правничке квалификације, а већ и да не говоримо о томе, што се не узимају искључиво људи нарочите, истакнутије способности из административне службе.

Али, шта ми говоримо! Није ли ово тема, о којој би се дале писати не само обичне литерарне расправе, већ и нарочита дела! Није ли ту скоро објављено, како су два-три професора и један техничар кандидати за упражњена саветничка места, и није ли то доказ, да ће требати много времена, да у Србији, у државној служби, принцип добије своју колику-толику вредност.

Задржав се узгред на установи Државног Савета, ми смо на један егземпларан начин хтели јасније да утврдимо оправданост наших ранијих навода о нарочитој стручности, који се тражи на пољу администрације, јер је Државни Савет и веома важан, а с обзиром на своју пространу законску надлежност, још најзгоднији пример за појам разликовања између надлежности судске и административне власти. Није све једно, хоће ли такву надлежност, која се по правилу занима применом јавног права у најширем облику практиковати један правник, који је у познавању јавнога права слаб или јак. Може неко бити чак и одличан судија Касационог Суда у служби правосуђа, али с обзиром на начелно оскудно познавање јавног права, може тај исти човек бити врло слаб у служби важнијих позиција администрације, на којима је примена јавног права по правилу, главно, а често и искључиво занимање.

(наставиће се)

Милутин А. Поповић.

НЕКОЛИКЕ НАПОМЕНЕ О ЗАКОНУ О ШУМАМА

Наш закон о шумама спада међу оне законе, који се готово сваке скупштинске сесије мењају или допуњују. Ну и покрај свега тога овај закон непотпун је, а има и нејасних и погрешних одредаба. Опекима од оваквих одредаба хоћемо овде да учинимо извесне напомене.

1. Најважније кривично дело, садржано у овоме закону, то је — горосеча, предвиђена чл. 111. ист. закона.

Ово дело стоји онда: „кад ко без одобрења, осече у шуми не оборено дрво или сече, вади и износи саднице.“ Означеним прописом утврђује се још и то, да је ово дело — крађа — и одређује се за исто казна од 1 до 12 месеци затвора.

Вредно је да се зауставимо на законској квалификацији означенога казнимом

дела, у вези са прописаном казном. Дрво, док је дубеће, као скопчано са земљом, неспособно је да буде објекат крађе; њега ваља прво пасилним путем одвојити од земље и тако га учинити покретним, па се оно тек тада може украсти. На први поглед изгледа да за оваку казниму радњу треба више покварености неже ли код обичних простих крађа, јер збиља, пре него, би се приступило крађи ваља савладати препоне, употребом силе и бруја и оспособљавањем објекта крађе. Ну има разлога, који су законодавца определили, да у прописивању казне за ову крађу буде блажији и од простих преступних крађа. Између осталих разлога, јамачно за овако гледиште стоје и ови: велика приступачност објекта крађе, који се по правилу наводи у отвореном простору, велика и општа потребност овога објекта за елементарне потребе човечије, тако да су се у старим временима шуме сматрале као колективна својина целог суседног насељења и т. д. Ну, не само да је законодавац био блажији у погледу на величину казне (види § 221. казн. зак. Краљев. Србије, где се за просте крађе одређује казна до 5 година затвора) за ову нарочиту врсту крађе, већ изузетно од осталих крађа није прописао да се за ову крађу кривац осуђује ни на казну губитка грађанске части ни на полицијски надзор. Ово је потпуно оправдано, јер на сваки начин ова врста крађе по природи својој спада у ред најблажијих простих крађа.

Међутим закон о шумама од 30. марта 1891. год. заједно са свима његовим изменама и допунама није предвидео све врсте казних дела, којима могу служити за објекат — шуме — па је у своме чл. 121. прописао да: „за остала злочинства и преступе, непредвиђене у овом закону, важе одредбе казног закона и поступка.“

Према оваком стању ствари, крађа обретега, недубећег дрвета, која није предвиђена ни другом којом одредбом овога закона, мора се по одредби чл. 121. судити по општем казноном закону, ако је она преступна.

Наступа питање, када ће оваква крађа бити преступна? По чл. 90. зак. о шумама, по истоме закону преступна су дела она, за која овај закон прописује највећу казну, већу од месец дана затвора или новчану казну већу од 150 динара. Ну, очевидно по овоме закону не може се ни оценити да ли ће ова крађа бити преступна или иступна из сасвим простога разлога, што она у овоме закону никако није ни предвиђена; ово се мора ценити по одредбама општег казног законика. И тако с обзиром на §§ 1. и 221. казнен. закон. оваква крађа биће преступна, ако је вредност украдених дрвета већа од 200 гроша чарш. (или 39 дин и 60 пр. дин.). У овоме дакле случају, оваква крађа судиће се као проста преступна крађа из § 211. казн. зак. Према овоме кривац ће се за оваку крађу моћи осудити на казну до пет година затвора, а поред тога мора се осудити и на губитак грађанске части и на полицијски надзор. Казна губитка грађанске части предвиђена је у самоме § 221. казн. зак. и полиц. надзор

мора се оваквоме кривцу досудити по § 37. в) казн. зак.

У судској пракси има већ повише извршних пресуда, којима су учиниоци оваквих дела према поменутиим законима овако и осуђени.

Да резимирамо:

а) Кривац, који је употребио секиру и њоме оборио дубећи дрва у туђој шуми, у намери противзаконног присвајања, без обзира на вредност истих, има се судити по чл. 111. зак. о шумама, где је минимум 1 месец, а максимум 12 месеци затвора. Он се не може осуђивати ни на казну губитка грађанске части ни на полицијски надзор.

б) Кривац, који је учинио противзаконно присвајање туђих, већ оборених дрва, у шуми, ако само вредност истих прелази 200 гроша чарш., казниће се по § 221. и 37. в. казн. зак., од којих је првим предвиђена казна од 1 месеца до 5 год. затвора и губитак грађанске части, а другим полицијски надзор.

Ово очевидно није добро.

2) Овај специјални закон, који се односи само на извесну групу кривица — на кривице противу шума — има и једно нарочито доказно средство, које се прибавља на особити, законом прописани начин и које је основица доказне системе за све кривице ове врсте.

Ово нарочито доказно средство јесте — писмени реферат надлежног шумарског службеника.

Прописом чл. 133. зак. о шумама за правну важност овога доказа одређене су ове законске погодбе:

а) Он мора бити поднет од стране шумарског службеника (на сваки начин надлежног, т. ј. таквога, који је са службом у рејону учињене горосече, ма да то у самоме закону није казано).

б) Мора бити поднет општинском суду најдаље у року од пет дана, од времена учињеног и констатованог дела.

в) Општински суд дужан је у року од 24 сахата по пријему оваквога реферата изаћи на лице места и ту, у присуству шумског органа и оптуженога извршити увиђај, који треба да потпишу: шумски орган, кмет или председник и два присутника.

г.) Овако учињени увиђај дужан је општински суд спровести надлежној власти у року од пет дана.

У судској пракси наступило је неједнако решење у погледу правне важности овога доказног средства, нарочито у следећем:

Кад је реферат у свему по означеном закону написан, само није спроведен од стране општинског суда у року од пет дана, како је то овим законом одређено, већ који дан доцније, то хоће ли се такав реферат сматрати као правни доказ противу учиниоца или неће?

Једно мњење које је оваквоме реферату придавало потпуну правну важност, оснивало се на разлогу: да рок од пет дана, одређени за спровод општинског увиђаја са рефератом, не утиче на важ-

ност самога реферата, већ да је то рок административне природе, одређен од законодавца само ради бржег отправања послова, према чему пропуштање овога рока не може лишити доказне снаге уредно састављени реферат, утврђени и прописним увиђајем општинског суда.

Друго мњење полази са гледишта: да је законодавац поменутиим прописом одредио оне погодбе, које се морају испунити, па да реферат о горосечи буде правни доказ противу учиниоца, а међу ове погодбе спада и та: да се увиђај општинског суда има спровести надлежној власти у року од пет дана. Чим ма која од утврђених законских погодаба, па и ова о року спровода, није испуњена, реферат нема силу правног доказа и кривична одговорност оптуженога има се доказивати другим доказним средствима.

Према овакој подели мњења различно се судило код првостепених судова, а различно је решавано и код касационог суда.

Ну, у општој седници Касационог суда, поводом извесног конкретног случаја, усвојено је, овде изнето, друго мњење, које и ми сматрамо за правилно. Оно стоји нарочито још и са тога, што се ни из скупштинских бележака не види да је рок, који се у чл. 133. пом. зак. помиње, рок административне природе, те да он не утиче на исправност реферата, и увиђаја. Узимати противно овоме, значило би чинити хипотезе на штету оптуженога, а то је противно и науци и пропису § 221 крив. суд. поступка, као општег доказног система, где је овај правни принцип такође усвојен.

Овако се сада у Касационом суду стално и цени изложено доказно средство.

3) Шумске кривице, у срањењу са подобним делима, предвиђеним општим казним закоником, казне се блажије од ових кривица, као што је то овде већ напоменуто. Према овоме законодавац не би требао да буде строжији код ових кривица неже ли код кривица, изложених у казн. закон., ни при утврђивању скале за претварање новчане казне у казну затвора. Ну, он је овде строжији, јер чланом 94. зак. о шумама одређује: да ће се место пет динара узети један дан затвора, док међутим по § 28. казн. зак. оставља суду право да од једнога до два талира урачунава у један дан затвора. Не види се, је ли се нарочито хтело и зашто овако да узакони, и како је ова одредба противна општем казном принципу овога закона, има се сматрати: да је погрешна.

Овом приликом згодно је да утврдимо да изгледа, да се у погледу на ово питање (а то је питање о претварању новчане казне у казну затвора) код нас од стране законодавца не обраћа довољно пажња, већ се у разним законима за претварање ове казне утврђују разне скале и то не по каквој системи или разлогу, већ како где буде.

Тако, пада у очи пропис чл. 169. допуне зак. о општ. од 22. децембра 1903. год. као сасвим супротан поменутоме пропису чл. 94. зак. о шумама.

Изменама и допунама, учињеним у закону о општинама, од 22. децембра 1903.

год.; унете су знатно строжије казне за општинске часнике, а за дела повреда њихових службених зборских функција, што значи да је законодавац доношењем ових измена и допуна хтео да огарантује политичке слободе српских грађана.

Према оваквом гледишту законодаваца није ваљало да истом приликом доноси и сасвим нов чл. 169. ист. закона, којим утврђује: да са десет динара новчане казне замењују се једним даном затвора, док пре ових измена и допуна слична одредба у овоме закону није ни постојала, већ је важила општа одредба § 28. казн. закона.

Да учинимо компарацију:

а) За шумске кривице, било преступне или иступне, пет динара новчане казне замењују се једним даном затвора.

б) за кривице учињене противу одредаба закона о општинама, десет динара новчане казне замењују се једним даном затвора.

в) За кривице по општем казном закоником оставља се суду да у сваком конкретном случају утврђује скалу, какву за умесно нађе, а у износу од 5 до 10 динара новчане казне за један дан затвора.

У савременоме законодавству одбачен је систем апсолутног одређивања казне, као неподесан за одмеравање казне, одговарајуће кривици учиниоца у свакоме конкретном случају. Ово гледиште треба да важи и за апсолутно нормирање једне новчане казне као еквивалента казне једнодневнаг затвора.

Са ових разлога држимо да су погрешно изложена нормирања у поменутиим законима и да је добра одредба § 28. казног законика.

М. С. Ђуричић,
члан касационог суда

СМРТНЕ И ТЕЛЕСНЕ КАЗНЕ по старом српском законодавству

(НАСТАВАК)

1. Смртне казне

1. Каменоване. — Једна од најстаријих казни, која повлачи за собом смрт, јесте каменоване. Ова врста смртне казне позната је код свих старих културних народа, и позната је и код разних варварских племена. Тако каменоване помиње се у Светом Писму у V књизи Мојсијевој, 17 глава стих 2, 3, 4, 5 и 6. Та одредба Мојсијева, која је повлачила за собом тако страшну казну, као што је каменоване, гласи овако:

„Ако се нађе код тебе у којем од мјеста твојих, која ти да Господ Бог твој, човјек или жена да учини зло пред Господом Богом твојим, преступајући завет његов,

„И отиде те служи другим боговима и клања им се, или сунцу или мјесецу, или чему год из војске небеске, што нијесам заповједио,

„И теби се то јави и ти чујеш, онда распитај добро, па ако буде истина и

»доиста се учинила она гадна ствар у Израиљу,

»Изведи онога човјека или ону жену, који учинише оно зло, на врата своја, и заспи их камењем да погину.«¹⁾

Али да се човек или жена каменује Свето Писмо тражи да дело буде посведочено бар с два или три сведока, али никако да се не погубе на сведочанство једнога сведока. Још Свето Писмо тражи да сведоци први дигну руку на крајца, па тек онда сав народ (V књ. Мојсијева гл. 17. стих 6 и 7). Ову казну налазимо код индијанскога племена Ацтека, код монголско татарских народа, код Мусломана, код Абисинаца и т. д. Налазила се код Германаца, у Африци код Зулуса и Бенгуела.

Занимљиво је да истакнемо овде да ова врста смртне казне није била прописана само за најтеже преступе против живота, већ управо за преступе против морала и религије, а нарочито за браколоство. У старо време каменовали су лажне сведоке и лажне пророке, ове последње са женом и децом. Ова страшна казна извршивала се тако, што је цео народ на осуђенога бацао догле камење докле онај не умре. Код мусломана по исламском праву готово се ова казна исто онако вршила, као што то наређује Мојсије, јер исламско право тражи да први камен на преступника баце они, који су против њега сведочили, за тим кадија, који је пресудио, па онда остали народ.²⁾

Осим тога што је ова врста смртне казне била најтежа она се узимала као нарочито срамна казна код Атијана и Македонаца и том су казном кажњавали нарочито издајце. Код Грка су кажњавали каменовањем нарочито оне браколостнике који нису имали довољно лукавости и образливости.

Код Римљана такође је била позната казна каменовања од најстаријега времена и они су је врло често вршили. Отуда је прешла и у Византију па уношењем римско-византијскога права у нашу средњовековну државу унесена је и та казна каменовања.

Ова казна није поменута у Душановом Законику, није поменута, као што смо видели, ни у Градском Закону, али је поменута у Закону цара Јустинијана, који је такође преведен заједно са Синтагмом Матије Властара у оно време, кад је рађен и Законик цара Душана³⁾. У закону цара Јустинијана налазимо каменовање поменуто само у овом случају:

»Ако ко узме од цркве свећу или »јелеј или сасуд, или ризу или друго што »и нађе се у њега, камењем да убијен »буде од народа, као допов божји, јер

»крадући цркву краде све хришћане.«¹⁾ Оваку казну тражи закон Јустинијанов и за онога, који што с гроба узме, јер се вели! »ко узима ма какву ствар од гроба подобан јест тату (крадљивцу) прквеноме.«²⁾

Још је казна каменовања поменута и у Синтагми М. Властара.

У колико је и како је казна каменовања примењивана у нашој средњовековној држави, то се из заосталих споменика не може видети. И ми би с тиме могли прекинути даљи говор о каменовању у нас. Али у предању нашега народа очували су се трагови ранијега каменовања, а до пре стотину година та је казна била правни обичај у нашега народа. Осим тога како је многе наше крајеве захватио Ислам, то је каменовање као правни исламски обичај вршен у Босни још прве половине XIX столећа. Ми ћемо овде навести нека предања о каменовању у нашим крајевима, одакле ће се видети како је и зашто је та казна извршивана.

У Сврљигу у селу Копај Кошаре на њиви Марка Рашића има једна гомила камења коју народ зове *проклетујом*. За ту проклетују везано је ово предање: У старо време седео је паша у Видину, који је владао и над Гургусовачком пахијом. По тадашњем »адету« нареди паша да му се из свију крајева пошљу изасланици да чује како народ живи (ово је по свој прилици било за време Осман-Пазван-Оглуа 1795—1807). Гургусовачка пахија изабере три стара човека, и они пођоше, али их сусрете субаша и говори да лажно сведоче. Кад у Видин стигоше, паша их призва и упита: какав је берићет; како поступају његови подчињени с народом; има ли свет новаца и да ли је раја задовољна с турском управом. Један од тројице посланика, по имену Стојко из Бела Потока, иначе назван »Суђаја« устаде, и по наговору субашином поче редом да хвали како субаше тако и малбаше и рече да је народ толико задовољан, само што не носи златне основе (штапове с гвозденим шиљком за гоњење волова и бивола). Обрадован паша оваким гласовима повика: »Ане бинич!« (Дајте ђуркове), те посланике заогруше ђурковима у знак највећега одличја. Кад је народ дознао да су његови избраници лажно представили жалосно стање српскога сељака, скупише се на зборно место, ту посадише врбу, и у клетви на своје посланике набацаше на њу камење, и тако подигоше трајну проклетују.³⁾

Овај пример показује да каменовање није стварно извршено, већ само симболички. Овако симболичко каменовање налази се и код других племена и народа.⁴⁾ У исто време овај пример показује да се у нашем народу примењивала казна каменовања за лажно сведочење.

У Херцеговини постајала је раније ова казна и примењивана је. Тако тамо се и данас налазе *проклетује* које се зову *наметне* или *приметне гомиле*. Тако на пр. кад би који кнез или који други старшина био зао у своме пределу или селу, па би људима дотужио својом злоћом, онда би се сви људи на њега (они, који су били под његовом управом) те би га пустили да бежи пред њима, па где би га стигли, ту би га убили камењем. За тим би на њега навалили велику гомилу камења и ту би га проклетили. Такве гомиле постоје данас на више места у Херцеговини. Тако се прича за гомилу у Поповском лугу, где су сељани села Драчева стигли и убили свога кнеза из Попова. У Дробњацима на Косорићима и на Штуоцу налазе се две наметне гомиле, које се зову »пашине гомиле« јер је народ ту каменовао неке паше због њихових насиља.¹⁾ Код Билећа постоји »гомила кнеза Предојевића.«²⁾ Др. В. Богинић наводи да су у селу Килефареву код Трнава у Бугарској (у Балкану) око 1860 године каменовали једну непоштену жену.³⁾

(наставиће се)

Миленко Вукићевић.

ШЕСТИ МЕЂУНАРОДНИ КОНГРЕС за криминалну антропологију

(НАСТАВАК)

Знатан број деце злочинаца и преступника дегенериран је и болестан, те с тога припада клиници а не кривичном праву.

Сасвим је друга ствар са децом, која немају никаквих физичких аномалија. Једва приметно патолошко наслеђе, које се на њима по некад показује, је доволно је за извођење ма каквих закључака. Али, и ако физичко развиће ове деце не показује ничег аномалног, она су ипак далеко изостала од остале нормалне деце у погледу интелектуалном. То су деца, махом, слаба духом, и неспособна за интензивнији интелектуални рад. Најобичнија идеја осваја их врло лако, јер нису у стању да о њој правилно резонују. Услед овога, она постају права играчка рђавих утицаја како у школи тако и у радионици.

Са гледишта афективног, деца о којима је реч, скоро су неосетљива. Већина од њих, за време док је у затвору, не манифестује никакво кајање, нити узбуђење приликом састанка с родитељима. Сви разлози и савети, које њихови браниоци употребљују да би их узбудили, остају у већини случајева безуспешни, а ако понекад и покажу знаке кајања, то је обично привидно и у задњој намери. У накнаду за ово, она прибегавају најневероватнијим лажима, врло често без икаквог циља.

Постоје још две особине које карактеришу ову децу, а то су *сујета* и *понос*.

¹⁾ Др. С. Тројановић. Лапот и Проклетује у Срба. Стр. 24—25.

²⁾ На истом месту.

³⁾ Др. С. Тројановић. Лапот и проклетује у Срба 1898. Стр. 22—23.

⁴⁾ Др. Н. А. Post. поменуто дело II књ. стр. 271.

¹⁾ У Св. Писму помиње се ова казна још и у првој књизи о царевима гл. 21 стих 10 и 15

²⁾ Dr. Albert Hurmann Post Grundriss der ethnologischen Jurisprudenz. II. Band. Стр. 271.

³⁾ Сва три ова посла: рад на Законику, превод »Законца цара Јустинијана« и превод »Синтагме Матије Властара« може се рећи да сачињавају један законодавни кодекс. Поред Душанова Законика, Синтагма М. Властара и закон Јустинијанов садржи сажети компендијум свих важнијих византијских црквених и грађанских закона нешто измењених и догнатих према ондашњим нашим потребама.

Она се поносе сваким својим делом и са нарочитим задовољством причају о љубавници или љубазнику. Оптужен што је ножем повредио једну младу женску, извесан дечак уверавао је најозбиљније истражног судију, да је повређена била његова милосница, и да се хтела одати проституцији, а он, вели, пре воле да је види мртву, но као проститутку. Ношење ножа и револвера сматра се као ствар достојна дивљења и поштовања.

Узроци, који потпомажу развратак ових рђавих инстинката и склоности леже, с једне стране, у рђавој околини, а с друге ошет, у болесној леџури. И у школи, и у радионици и на сваком другом месту порочна деца уживају извесну врсту репутације и у место укора, околина их обасипа нарочитим похвалама и дивљењем.

С друге стране и саме новине ободравају младе злочинце, износећи опширно њихова дела, и представљајући их публици као симпатичне типове. Данас дете више не сања да буде велики генерал, Дон-Кихот или Робинзон Крузе, јер је ово сувише смешно, већ жели да буде „Апах“, пошто су само апаси прави ратници у њиховим очима.

После ових општих напомена о малолетним злочинцима и преступницима, *Кап се понова враћа на фамилијарне патронаже*, истичући их као нов лек против дечјег криминалитета. У место да се порочно дете одвоји од фамилије, много је боље, по његовом мишљењу, послужити се фамилијом и преобразити га потпуно помоћу ње. У данашњем социјалном друштву фамилија је најбоља средина у којој се дете може подићи и развити, и све што ми у овом погледу треба да чинимо, то је да фамилији пружимо моралну потпору и сарадњу у борби против опасности, која грози њеној деци. На осећаје и склоности дечје може се много више утицати благошћу и умешношћу него ли претњом и силом. На нама је, да ове осећаје и склоности откријемо, а на фамилији је да се овим открићем користи и дете упуту правим путем.

Фамилијарни патронажи дали су до сада одличних резултата, али би ипак било сувише наивно сматрати их као универзални лек против криминалитета малолетника. Неоспорно је, при том, да они овај криминалитет могу смањити у знатној мери.

Тамо где фамилијарни патронажи не помажу, треба прибећи другим средствима. За потпуно ненормалне треба подићи велики број нарочитих завода, који данас не постоје; умно неразвијене и недисциплиноване треба сместити у заводе, сличне заводу *Теофила Русела*, (Француска), у коме се недисциплиновани ученици сењског департмана уче занатима. Оне пак, за које је опасно да живе у великим центрима, треба слати у поље, а мање опасне на занат код приватних личности. И најзад, за најнедисциплинованије су индустријски заводи са строгим надзором.

Скоро у овом истом смислу говорио је и истражни судија *Албанел*, истичући нарочито корист од *медицинско-педагошке*

клинике, која је пре четири године основана у Паризу и предлажући подизање *медицинско-педагошких завода*, за ненормалну и дегенерисану децу.

О истакнутом питању још су говорили г-ђа *Ида Фађиани* (Турин) и *Дати*, инспектор школа (Александрија), а затим је седница закључена, да би гости могли разгледати Ломброзов музеум за психијатрију и криминалну антропологију, смештен у шест великих сала, у којима се налазе: лубање злочинаца, њихове фотографије, ручни радови, оружје, сивре за мучење, окови и т. д.

Закључци конгреса о расправљаном питању ови су:

1. *За предузирење и сузбијање криминалитета малолетника потребне су мере предохране, кривичне и пеналне, засноване на истом васпитном принципу.*

2. *Као мере предохране треба употребити: а) патронаж у фамилији, школи и ученичким радионицама; б) одузимање очинске власти недостојним родитељима; в) чуђивање — смештање деце у поштене фамилије, нарочито сеоске и г) специјалне заводе за поправку.*

3. *У кривичном и пеналном поступању са децом треба напустити традиционалну разлику према теоријској форми о разбору, већ на против оставити судији потпуно или скоро потпуно слободу, да према појављеном индивидуалном случају, а међу серијом мера, у главним својим цртама удешеним према домаћој дисциплини, избере најпогоднију. Мере ове јесу: а) опомена; б) мале новчане казне из прихода окривљеног; в) интернирање на краће време у педагошке и дисциплинске заводе; г) условна осуда; д) предавање држави ради систематског и професионалног васпитања до пунолетства, било у заводима државним, било у приватним или у фамилијама под контролом државе, са условним ослобођењем као пробном мером.*

4. *Сваком поступању са младим злочинцима, као и са онима који су на путу да то постану, мора предходити медицинско-психолошки преглед индивидуе и података о њеним прецима. Прегледи ови морају се периодично понављати. У сваком случају мора се водити рачуна о мишљењу лекара психолога који, према поштруби, може наредити и специјално медицинско-педагошко поступање, нарочито за децу умно неразвијену.*

5. *И са гледишта теоријског и са гледишта практичног, поступање са малолетним злочинцима треба и мора бити прототи за поступање са одраслима, и*

6. *Желети је, да јавност буде што мање упозната са процедуром против малолетних злочинаца.*

* * *

Друга седница конгреса била је одређена за расправу питања: *„О сиречавању и лечењу злочина“*, али пошто је *Мањо* морао одмах путовати, то му је, на предлог председника ове седнице *ван Хамела* одобрено да претходно изнесе своје погледе

О савременом судији

Ево шта вели *Мањо*:

„Док је његов суд раскреница свију људских недостатака; док се пред њим развијају и мале и велике драме, докле данашњи судија прибегава привидном достојанству и равнодушности, које му диктују предрасуде његове касте, у место да се и срцем и душом унесе у суштину ових несрећа и слабости. Мати која, напуштена од свију и свакога, под неодољивим инстинктима самоодржања, узима хлеб са најближег хлебарског излога, да би себе и своје дете сачувала од сигурне смрти, за њега је, као и за цело правосуђе, обична крадљивица. У скитници, коју спроводе од суда до суда, он само види створење опасно за јавни ред, не помишљајући никад да оно — ово створење — може, пре свега, бити жртва неједнакости социјалног уговора. Ако би се случајно и нашао неки судија који би, противно свиреној и уобичајеној равнодушности данашњег правосуђа, донео повољне одлуке у корист напуштене мајке и несрећне скитнице, зар буржоаски пророци не би ове одлуке оквалификовали као „повреду закона“, *идиотску осетљивост?* и т. д.

Да ли данашњи чиновници икад помишљају, да су оне грешке, које пресуђују, могли и сами учинити, само да су били рођени у другој средини? Ако ли пак случајно и дођу на ову мисао, они је се одмах отресају као нездраве и њих недостојне, остављајући је искључиво поротницима.

Јавно мишење, међутим, не vara се. Између правде професионалних и случајних судија (поротника) оно се никад не устеже. То с тога, што су одлуке последњих, поред бриге за одржањем јавног реда, прожмане још и правдом, која од срца потиче, и која често пута показује највеће сажалење према оптуженом, у место да га погоди свом сибином.

Колико би и колико судови више учили за одржање друштва кад би чиновници, који их састављају, били прожмани духом поротника; кад би се често сећали да су и они сами људи, подложни слабостима и несавршени!

(наставитиће се)

Д. Ђ. Алимпић.

ПОУКЕ И УПУТИ

Један случај неумесне примене тач. 3. § 465. грађанског судског поступка.

Суд општине вароши Пожаревца тражио је од М. Б., тамошњег трговца, да плати 145.23 динара дужне калдрмине, што овај није хтео учинити, наводећи, да имање, које је задужено калдрмином, није његово, већ Управе Фондова, а у исто време изјавио је, да је тротоар испред тог имања он сам подигао.

На основу ове изјаве, суд општине пожаревачке донео је решење од 11. октобра 1902. године № 11725. да се на-

основу тач. 3. §. 465. грађанског судског поступка, изврши екзекутивним путем из покретности, а ако ове нема, онда из непокретног имања, поред којег је калдрма постављена.

Ово је решење по жалби дужника М. Б. одобрило начелство округа пожаревачкога решењем својим од 13. јула 1904. год. № 11144. а решење начелства одобрило је Министар унутрашњих дела својим решењем од 9. августа 1904. год. П№ 21966.

По изјављеној жалби, Државни Савет нашао је, да решење Министрово не одговара закону са ових разлога:

По уредби од 14. марта 1861. године (Збор. XIV. стр. 36.) сваки сопственик имања без разлике био је дужан поред свога плаћа направити калдрму три хвата ширине о своме трошку, кад год би се указала потреба за грађење калдрме на коме месту у Београду.

Ова уредба важила је искључиво за Београд и укинута је грађевинским законом за варош Београд од 11. децембра 1886. године, по коме, на име по чл. 13., израда калдрме и тогара, заједно са планирањем земљишта, пада на терет општинске касе.

Што се тиче подизања калдрме у осталим варошима у Србији, законом није ништа прописано, те по томе дужност плаћања калдрме не може пасти на терет појединих сопственика имања без њиховог пристања и сагласија.

Али, како жалитељ наводи, да је његовим каменом подигнута калдрма испред његовог имања, а само извесан мали део општинским каменом, и да с тога не пристаје да плати вредност целокупне калдрме већ само онолико за колико је општина дала свој камен, онда је општинска власт била дужна да према овој представци жалитељевој ствар извиди, и по процени само оног дела калдрме, за који је општина дала свој камен, тражи одговарајућу накнаду од жалитеља.

Ово саветско посматрање усвојио је и Министар унутрашњих дела.

Одлука Државног Савета од 2. јуна 1906. године Бр. 4263.

Један случај умесно примењеног прописа § 466. грађанског судског поступка.

Решењем зајечарског првостепеног суда од 24. марта 1904. године № 6556, осуђен је Радосав И., набантин из Бољевца, да плати своме повериоцу Сави Т., из Вачевине, 3000 динара дуга и да му накнади све трошкове.

За наплату овога дуга, среска власт узела је у попис непокретног имање Радосављево. Ну Никола Т., из Бољевца, у име своје и жене му Анке, писменом својим од 8. јуна 1904. године изјавио је, да узето у попис имање није Радосављево — његовог таста — већ његово и жене му Анке које им је Радосав у име мираза дао. За доказ овога, поднео је у овереном препису уступљење, потврђено среском влашћу 27. јануара 1891. год. № 757., и решење суда општине бољевачке од 26. фебруара 1898. године № 157. Дужник Ра-

досав признао је право својине појављеним господарима, а поверилац Сава није им то право признао, већ је тражио, да се поступи по закону.

Среска власт, према поднетим доказима, нашла је да су појављени господари (Никола и жена му Анка) у јачем праву, а поверилац Сава у слабијем, па је решењем својим од 24. новембра 1904. године, № 13788., а на основу § 466. грађанског судског поступка, упутила повериоца Саву на грађанску парницу.

По жалби Савиној, начелство окружно поништило је ово решење среске власти из ових разлога:

По § 460. грађанског судског поступка, поверилац се може упутити на парницу за доказивање својине према дужнику само у оном случају, када појављени господар ствари за доказивање поднесе тапију, извршну пресуду, или поравнање које се равна судској пресуди, или какву другу пуноважну исправу, наравно у којој би несумњиво било означено да је појављени господар доиста сопственик пописаног непокретног имања. У овом случају није овако, нити поднесена исправа гласи на оно, што се овим законским прописом означава. Исправа говори о мирном имању, кога не може бити сопственик муж све докле, док не добије убаштињење или законом начином утврђени пренос. А специјално за пописана имања, у самој поднесеној исправи, означено је, да га овај ужива, што значи, да није господар, већ плодоуживалац, и тек на случај смрти могао би постати сопствеником. Према овоме означена исправа не може се узети као доказ за својину означеног имања.

На основу ових примедба среска власт донела је друго решење од 28. децембра 1904. године № 17233., којим је Николу и жену му Анку, као појављене господаре спорног имања, упутила на грађанску парницу надлежном суду за доказивање права својине, ако се успеху надају.

Ово решење среске власти одобрило је начелство окружно, а решење овог Министар унутрашњих дела решењем од 1. фебруара 1905. године П№ 2450.

По изјављеној жалби, Државни Савет нашао је, да је ожалбено решење Министрово саобразно закону, јер као што се види из акта овог предмета, на спорном имању постоји интабулација за потраживање поверитеља Саве Т., одобрена решењем зајечарског првостепеног суда 17. новембра 1897. год. № 9530., и за скинуће ове интабулације жалитељ Никола је упућен на парницу решењем зајечарског првостепеног суда од 19. децембра 1897. године № 12928, но исту није водио, као што се то тврди уверењем истог суда од 10. јуна 1904. године № 11611.

С тога је Државни Савет одлуком својом од 5. маја 1906. године № 3641. одбацио жалбу као неумесну.

За расправу спорних питања о наплати таксе надлежан је једино Министар Финансија (чл. 20. и 44. закона о таксама).

М. А., овдашњи трговац, обратио се Министру унутрашњих дела и молио, да

му се одобри план за подизање механе III. класе на углу краљ Александрове и Синђелићеве улице у Београду.

Министар унутрашњих дела одобрио је подизање ове зграде, али му је при наплати таксе за месно механско право наплатио на име таксе 2800 динара, налазећи да се његова механа налази у трошаринском реону.

М. А. налазећи да треба да плати само 1100 динара, пошто се његова механа налази ван трошаринског рејона, молио је Министра, да му се та такса и наплати.

Министар је нашао, да је такса правилно наплаћена, па га је одбио од овог тражења решењем од 29. марта 1905. године П№ 8011.

По изјављеној жалби, Државни Савет поништио је решење Министрово са ових разлога:

По чл. 20. закона о таксама, онај, од кога власт наплати неумесно или већу таксу, може се за повраћај жалити Министру финансија. Ова жалба предаје се оној власти која је неумесно или већу таксу наплатила, а та власт дужна је спровести жалбу са својим мишљењем и актима Министру финансија на решење.

Као што се из акта види, жалилац је тражио, да му се смањи такса за механско право и план, и Министар, у место да је послао акта на решење Министру финансија, упустио се у решавање, и ако је апсолутно ненадлежан, и жалитеља ожалбеним решењем одбио од тражења.

Одлука Државног Савета од 2. јуна 1906. године Бр. 4266. М. В.

ПОУКЕ И ОБАВЕШТЕЊА

Учињена су нам ова питања:

I.

Суд општине в. крчимирске, актом својим од 12. јуна ове године Бр. 689, пита:

1. По ком су закону просечени садашњи сеоски путеви и ко их је просекао, и

2. има ли право општински суд, да просече нов пут куда до сада није постојао и ако има то по коме законском пропису, а ако нема овда ко је надлежан да ове путове просеца кад се потреба укаже?

— На ова питања одговарамо:

1. Досадашњи сеоски путеви просечени су, нема спора, још одмах по насељу извесних места према потреби која се кад како указивала.

То просецање није наслањано ни на какав закон, јер тада нису ни постојали законски прописи о томе, и

2. Сада се могу просећи нови путеви за потребу општине или села само по закону о експроприацији од 15. марта 1866. год. пошто се претходно плати накнада онима, чије се земљиште заузима за нове путове (види закон о експроприацији Полицијски Зборник стр. 562).

II.

Суд општине селевачке, актом својим од 19. пр. м-ца Бр. 1663 пита:

„Павле Н. тежак из ове општине, поднео је овоме суду тужбу и наводи: да је он имао воденицу на потоку „Коњска“ пре 10 година, и да је та воденица имала водојазу преко имања извесних сељана у дужини 200 метара, а у ширини 6 мет.

Ову воденицу Павле је сам растурио пре 10 година, јер није могла млети због честих сушних година.

Сви они сељани, преко чијих је имања ишла јажа, којом више и не иде вода, заузели су ову јажу, у дужини својих имања и зирате је.

Павле као сопственик воденице сматра да је сопственик и саме јаже, јер је то његово право и својина, па за то је тужио пређашње сопственике као захватаче.

Моли се уредништво да објасни: ко је овде у праву, да ли Павле као сопственик воденице, или сопственици имања, преко чијих земаља јажа постоји.“

— На ово питање одговарамо:

Ако је Павле ово земљиште, којим јажа иде, купио у своје време од пређашњих сопственика и о томе има доказа, онда је његово право несумњиво и захватаче треба одбити.

Ако ли је, пак, он само стекао право службености било по пристанку самих сопственика, било без овога, па се тога права сам лишио рушењем воденице и напуштањем воде, онда се ова ствар по овој основу има и привести крају, с обзиром на рокове, које о томе истиче закон.

III.

Суд општине криво-речке актом својим од 10. пр. м-ца Бр. 381 пита:

„Да ли је правилна практика извесних општинских судова, у овој крају, па и овога, што не наплаћују у напред таксу по чл. 5. закона о таксама како на до-ставе заклетих органа тако и на тужбе приватних за дела из § 391. и 391. а кр. закона, као и за све остале кривице, које власти казне по званичној дужности било да су тужбе покренуте од приватних лица, било да је истрагу предузела власт по непосредном сазнању.“

— На ово питање одговарамо:

Правилно ради тај суд (а и сви остали који тако раде) што не тражи у напред таксу за случајеве из § 391. и 391. а кр. закона као и за случајеве других кривица, које се казне по званичној дужности, јер на то има права по тач. 2. чл. 3. закона о таксама.

Наравно, да ће суд бити дужан, да при коначној расправи питања о кривичној одговорности дотичног лица, осуди ово и на плаћање таксе из т. 87. а тарифе, у смислу чл. 11. и 12. зак. о таксама.

IV.

Један општински писар пита:

„По чл. 119. закона о општинама председник општинског суда може одсуствовати и више од три дана, у коме случају одсуство одобрава општински одбор.“

У члану 120. ставу првом истога закона предвиђено је, ко заступа кмета кад је на одсуству, али ко заступа председ-

ника кад овај одсуствује, о томе закон не говори.

Због тога се у разним општинама различито и поступа у случајевима председничких одсуствовања.

Тако, негде га замењује кмет, а негде, опет, одбор одреди из своје средине по које лице, као што је случај и у мојој општини, где је председник добио одсуство на 6 месеци, а у дужности га заступа одборник и прима плату његову, ма да постоји потпун број осталих кметова у општини.

Моли се уредништво за обавештење: шта би било најповољније у оваквим случајевима?

— На ово питање одговарамо:

Кад ће председника саступати у дужности одборник, предвиђено је чл. 38. и 39. закона о општинама.

У свима другим случајевима, по правилу, које је постављено у чл. 88. истога закона, председника заступа најстарији кмет, па по томе и онда, кад је председник на одсуству.

Овако се, у осталом, на ову ствар има гледати и према чл. 120. поменутога закона, јер се не да објаснити, какви би разлози определили законодавца, да у погледу председника одступи од правила, које је овим чланом поставио за кметове.

Према овој, неправилан је рад одбора општинског, који је одредио одборника да заступа председника за време његовог шестомесечног одсуства.

V.

Један општински писар пита:

„По § 471. тач. 11. под а грађ. суд. пост. земљоделац продавац имања има да докаже уверењем кмета и три одборника да му је остало преко отуђујућег имања још пет плугова земље и кућа с плацем.“

Чл. 88. Зак. о општинама вели да суд општински чине: председник, два кмета и деловођа.

Многе срепске власти траже да ова уверења издаје цео суд и три одборника, друге, опет, примају уверења на потврду која издаје кмет и три одборника, као што се законом тражи.

Првостепени судови, пак, примају и једна и друга уверења као важећа при потврди тапација.

Међутим кад се зна да кмет са одбором излази на лице места и уверава се о остатку земље за продавца, правилно је да само он и одбор ова уверења и издају те, у случају неистинитости истога да они и одговарају а не и суд, који ова уверења потписује само на основу казивања одборника, јер му са много разлога није могуће да сам на лице места излази. Држим, да је се то имало у виду кад су онакве одредбе (тач. 11. под а) у закону написане.

С погледом још и на то, да се законом не изискује да ова уверења издаје суд, и да одредба тач. 11. § 471. није измењена ја држим да је правилно да ова уверења издаје кмет са три одборника.

Но ипак да би се имали пречишћени погледи на ту ствар, молим уредништво

да изволи у својој листу „Полиц. Гласнику“ дати објашњење на ово питање.“

— На ово питање одговарамо:

Тачком 11. правила г. Министра правде од 4. фебруара 1874. год. № 354, која су штампана уз § 741 грађ. суд. поступка, прописано је, да ће уверење издавати кмет са три општинара (одборника).

Чланом 97. т. 4. закона о општинама нису измењена горња правила и према томе доста је да ова уверења потпишу: један кмет и три одборника, какво је гледиште, у осталом заступљено и изнесено и у савом питању.

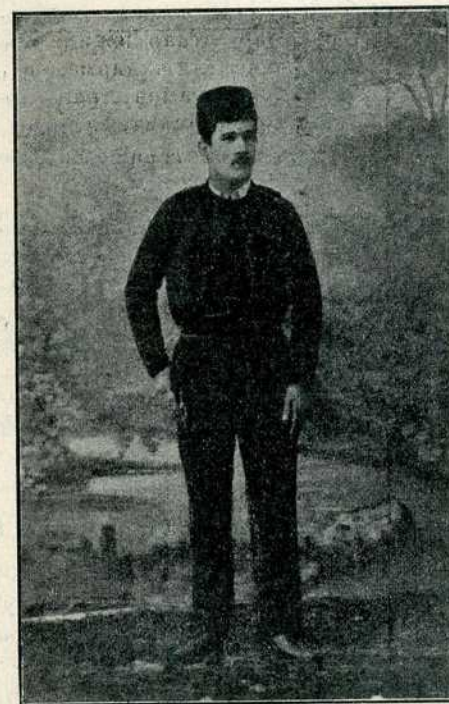
СЛУЖБЕНЕ ОБЈАВЕ

Т Р А Ж И С Е

Радисава Недељковића — Радојичића, из Трновче, у срезу млавеком, тражи начелство округа пожаревачког. Радисав је стар 19 година, првомањаст, носав, средњег стаса, у одељу је сељачком. Пронађеног Радисава ваља утити поменутом начелству с позивом на денешу Бр. 9974.

П О Т Е Р Е

Јован Стокић, бив. трговац, чију фотографију износимо, у последње време извршио је многе преваре, користећи се именом Симе Кнежевића, трговца из Вајине Баште. Издавао се и под именом Јефимије Стојановић и Јеврем

Кировић. Фотографија му је из ранијих година; неко је време радио у Сењском Руднику, Орбеновцу, Лозници, Параћину и Шапцу. Нека га све полицијске и општинске власти живо потраже и пронађеног спроведу Управи вароши Београда с позивом на Бр. 23911.

Глигорије Лазаревић, осуђеник Пожаревачког Казненог Завода, побегло је са рада

УНИВЕРЗИТЕТСКА БИБЛИОТЕКА

УНИВЕРЗИТЕТСКА

БИБЛИОТЕКА

у Љубичеву. Глигорије је родом из Зајечара, стар 20 година, средњег раста, смеђе косе, обрва и очију, округлих образа, малих бркова, браду брија. Препоручује се свима полицијским и општинским властима, да за одбеглим осуђеником најживље трагају и пронађеног под јаким стражом упути упрани Пожаревачког Казненог Завода с позивом на депешу Бр. 1760.

Петар Чоловић, осуђеник пожаревачког казненог завода, чију фотографију износимо, по-

сиротнијег и необавештеног света изнуђавао паре.

Последњи пут отео је двома просјакињама тридесет динара, које су оне с тешком муком напросиле. Када је због тога био затворен и као притвореник послат једном приликом на рад у кварт дорћолски, он је улучио прилику и побегао.

После неког времена ухвате га у једном кварту као скитницу, па га и казне као бес-

скреће пажња нарочито пограничним полицијским органима да му не дозволе повратак у Србију.

СКРЕЋЕ СЕ ПАЖЊА

Код начелника среза колубарског округа београдског налази се у притвору неки **Јоца Томић**, родом из Вршца у Аустро-Угарској, који изгледа по свему врло сумњиве личност, по свој прилици каква варалица. По његовом казивању до сада се бавио у Београду, Румунији, а и по разним мањим местима Србије, и нигде, вели, није могао наћи занимања; иначе је по западу келнер. Код себе има само загранични пасош са визом аустро-угарског вице-конзула из Ниша, од 30. маја тек. год. Бр. 736. Помениuti срески начелник моли све полицијске и општинске власти, а и приватне, да га известе, ако знају, да је Јоца извршио где какво казнимо дело, позивајући се на депешу Бр. 6902.

Комесар панађура у Пожези похватао је ове коцкаре: **Светислава Томића**, из Гуче, **Станишу Ускоковића**, из Високе, **Јована Ђрстића**, **Велимира Бајића**, **Драгомира Стевановића** — „Чумића“, из Крагујевца, **Милутина Милошевића** — „Лорда“, из Кошерића, **Чедомира Ђорђевића**, из Трстеника, **Алексу Јанковића** — „Аскељу“, из Београда, **Радисава Радоњића**, из Турпе, **Петра Николића**, из Татинаца, **Младена Настића**, из Велике Дренове и **Косту Крстића**, из Ваљева. Нека све полицијске и општинске власти известе начелника среза пожешкога, ако који од

бегао је са рада у Љубичеву на дан 28. пр. м-ца. Петар је родом из Ариља, стар је 24 године, средњег раста, прие косе, очију и обрва, округлих образа, бркова малих, смеђих, особенних знакова нема. Његова је фотографија излазила у 15 броју „Полицијскога Гласника“, од прошле године. Препоручује се свима полицијским и општинским властима, да за Петром најживље трагају, и пронађеног стражарно спроведу Управи Пожаревачког Казненог Завода с позивом на депешу Бр. 1719.

Драгомир Вукадиновић, бивши деловођа општинске луковске, стављен је под привичну истрагу и у притвор код начелника среза сврљашког, али је сада негде у бегству. Драгомир је стар 33 године, приомацаст, сувоњав, на на лицу има једну белугу од онекотине. Пронађеног Драгомира ваља стражарно спровести последној власти с позивом на депешу Бр 6020.

посленог Талијана, јер се он за Талијана издавао. Када је у Управу спроведен ради издржавања казне почео је и пред ансанцијом да блебеће нешто на форму талијанског језика, али га је оштар поглед ансанције одмах принудио да скине са себе маску Талијана који не зна ни речи српски, и да му се представи као стари познаник.

ИЗ ПОЛИЦИЈСКОГ АЛБУМА

Милан Стефановић, из Суботинце у Аустро-Угарској, стар 18 год., омалег, приомацаст.

У Србију је дошао пре неколико година, тумарајући час по престоници час по унутрашњости и не показујући нигде склоности за рад.

У последње време бавио се у Београду, где је налазио највише погодаба за живот без рада. Варао је на разне начине, али се најрадије издавао за тајног полицајца и на тај начин код

Као човек опасан по друштво кажњен је поред затвора и прогонством на свагда у Аустро-Угарску, чији је поданик, те се са тога

именованих коцкара одговара где за какво казнимо дело.